

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 11 września 2015 roku (data nadania przesyłki poleconej k. 67) powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagała się zasądzenia od pozwanego Szpitala (...) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. kwoty 36.533,78 złotych wraz z ustawowymi odsetkami. Żądanie pozwu obejmowało także zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że wnosi o zasądzenie kwot z tytułu niezapłaconych należności za sprzedane pozwanemu zgodnie z umową nr (...) z dnia 29 lutego 2009 roku paliwo gazowe. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się wyszczególnione w fakturach VAT należności w łącznej kwocie 36.013,82 zł, odsetki ustawowe dla faktur niezapłaconych w kwocie 473,06 zł i od faktur zapłaconych z opóźnieniem w kwocie 46,90 zł (pozew k. 2 - 4).

W dniu 24 września 2015 roku Sąd Rejonowy dla(...)wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt II Nc 5702/15, w którym w całości uwzględniono żądanie pozwu (nakaz zapłaty k. 69).

Od powyższego orzeczenia pozwany wniósł sprzeciw, zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz nieobciążanie pozwanego kosztami procesu na podstawie art. 102 kpc (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 75 - 78).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Państwowe (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. (poprzednik prawny powoda) jako (...) („Umowa przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa...” k. 10-16) zawarła w dniu 22 grudnia 2009 roku ze Szpitalem (...) Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w W. jako (...) (informacja z Krajowego Rejestru Sądowego k. 79-82) Umowę Kompleksową – Dostarczania Paliwa Gazowego nr GW- (...), na mocy której Sprzedawca zobowiązał się dostarczać Paliwo Gazowe gaz ziemny do instalacji znajdującej się w Obiekcie Odbiorcy na adres: W., ul. (...) oraz przenosić na Odbiorcę własność dostarczonego Paliwa Gazowego (§ 1). Zgodnie z postanowieniami Ogólnych Warunków Umowy, stanowiących integralną część umowy, Odbiorca był zobowiązany do terminowego regulowania należności związanych z realizacją Umowy Kompleksowej (rozdział III ust. 1.1). Ustalenie wysokości należności z tytułu dostarczania Paliwa Gazowego dokonywane miało być odpowiednio według cen i stawek opłat oraz zasad rozliczeń określonych szczegółowo w Taryfie i Umowie Kompleksowej (§ 4). Stosownie do § 5 należności z tytułu wystawionych faktur rozliczeniowych miały być regulowane przez Odbiorcę w następujących terminach: dwie faktury wstępne (obejmujące 25% opłaty stałej, 25% opłaty zmiennej i 25% należności za Paliwo Gazowe wyznaczonej wg cen i ustalonych ilości zamówionego Paliwa) w dniach 10 i 17 każdego miesiąca, zaś faktury rozliczeniowe w terminie 14 dni od daty wystawienia. Za przekroczenie terminu płatności Odbiorca był zobowiązany do zapłaty odsetek ustawowych za każdy dzień opóźnienia, które miały być płatne na podstawie właściwego dokumentu księgowego Sprzedawcy (umowa wraz z załącznikami k. 17-35, Taryfa w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 1 k. 60-66).

Za dostawę gazu (...) sp. z o.o. w W. wystawił następujące faktury VAT:

- (...) na kwotę 4.689,04 złotych, płatną do dnia 10 czerwca 2015 roku,
- (...) na kwotę 4.689,04 złotych, płatną do dnia 17 czerwca 2015 roku,
- (...) na kwotę 5.436,77 złotych, płatną do dnia 19 czerwca 2015 roku,
- (...) na kwotę 4.736,48 złotych, płatną do dnia 10 lipca 2015 roku,
- (...) na kwotę 7.036,38 złotych, płatną do dnia 16 lipca 2015 roku,
- (...) na kwotę 4.736,48 złotych, płatną do dnia 17 lipca 2015 roku,

- (...) na kwotę 4.736,48 złotych, płatną do dnia 10 sierpnia 2015 roku,

notę odsetkową (...) na kwotę 46,90 złotych płatną do dnia 18 sierpnia 2015 roku, a nadto zestawienie odsetek policzonych od kwot wynikających z w/w faktur VAT do dnia 10 września 2015 roku – na łączną kwotę 473,06 złotych (faktury VAT, nota odsetkowa, zestawienie odsetek k. 40-55).

Wobec nieuiszczenia przez Szpital (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej powyższych należności w terminach oznaczonych w dokumentach księgowych, (...) sp. z o.o. wezwał Szpital do spłaty przedmiotowego zadłużenia wraz z należnymi odsetkami (wezwanie do zapłaty k. 56-57, potwierdzenie nadania i odbioru k. 58-59).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów złożonych do akt przez stronę powodową. W odniesieniu do dokumentów, które zostały przedłożone w formie zwykłych kserokopii, strony nie zakwestionowały rzetelności ich sporządzenia ani nie żądały złożenia przez stronę przeciwną ich oryginałów (zgodnie z art. 129 kpc). Również i Sąd badając te dokumenty z urzędu, nie dopatrzył się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie jakichkolwiek wątpliwości co do ich wiarygodności i mocy dowodowej, dlatego stanowiły podstawę dla poczynionych w sprawie ustaleń. W ocenie Sądu dowody te, w zakresie, w jakim stanowiły podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, tworzą razem zasadniczo spójny i nie budzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę materiał dowodowy. Dodatkowo czyniąc ustalenia faktyczne Sąd uwzględnił zgodne twierdzenia stron w trybie art. 229 kpc oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie zaprzeczył w trybie art. 230 kpc.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na niemal całkowite uwzględnienie. Należy podkreślić, iż pozwany nie kwestionował wysokości należności wynikających z wystawionych przez powoda faktur i dołączonych do pozwu. Co prawda podniósł, że odsetki od wynikającej z nich wierzytelności powinny być naliczane od dnia 12 września 2015 roku, nie od 11 września 2015 roku, jednakże w świetle zgromadzonego materiału dowodowego w ocenie składu orzekającego nie było to zasadne. Zgodnie z przepisem art. 481 § 1 kc, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosownie natomiast do art. 482 § 1 kc, od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Powód wytoczył powództwo w dniu 11 września 2015 roku, żądając również odsetek skapitalizowanych, zatem słusznie domagał się zasądzenia odsetek od dnia 11 września 2015 roku, tj. wytoczenia powództwa.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd uznał za zasadne żądanie pozwu dotyczące zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda należności stwierdzonych opisanymi powyżej fakturami VAT (łącznie 36.060,67 złotych) wraz z odsetkami skapitalizowanymi liczonymi od dni wymagalności objętych nimi należności do dnia wniesienia pozwu (łącznie 473,06 złotych), tj. kwoty 36.533,73 złotych, oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie tej kwoty. Biorąc bowiem pod uwagę fakt, iż terminy płatności wystawionych przez powoda powyższych faktur VAT za dostarczone pozwanemu paliwo zostały precyzyjnie określone, a od dnia następnego pozwany pozostawał już w opóźnieniu w zapłacie należności z powyższego tytułu, zasadne jest zasądzenie od niego od tych dat na rzecz powoda odsetek. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, który Sąd w składzie niniejszym w pełni podziela, faktura, w której określony został termin jej płatności, jest wezwaniem do zapłaty w rozumieniu art. 455 kc (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 roku, IV CK 28/05, LEX nr 180911). Dlatego taką właśnie kwotę, na podstawie wymienionych wcześniej przepisów oraz art. 535 § 1 kc w zw. z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2012 roku, poz. 1059 ze zm.), Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda jak w **punkcie I** sentencji wyroku. W **punkcie II** Sąd oddalił powództwo w pozostałej części, bowiem żądana przez powoda kwota, zapewne na skutek omyłki, wynosiła 36.533,78 złotych

Pozwany zarzucił stronie powodowej niewykazanie, iż należności z tytułu wystawianych faktur były rozliczane, zgodnie z § 5 ust. 2 pkt. 2 umowy kompleksowej. Zarzut ten jest co najmniej niezrozumiały. Przytoczony paragraf umowy reguluje datę płatności faktur przez pozwanego. Jeśli przyjąć, że pozwany miał na myśli niewykazanie przez powoda, że pozwany tych faktur nie uregulował, należy zwrócić uwagę, że wobec tego, że faktury te zostały wystawione, zaś pozwany nie podniósł zarzutu spełnienia świadczenia w kwocie z nich wynikających, zarzut ten jest zupełnie bezpodstawny.

Ponadto, zasądzając odsetki ustawowe od powyższej kwoty, Sąd uwzględnił nowelizację przepisu art. 481 § 2 kc, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku. Do 31 grudnia 2015 roku przepis ten stanowił, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Zgodnie natomiast z obecnym brzmieniem, jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Stąd też, od dnia 9 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku Sąd zasądził odsetki ustawowe, zaś od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty – odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach procesu (**pkt III** sentencji) sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany przegrał proces w całości, wobec czego powinien zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu wynoszące 4.244 złotych, na które składają się: opłata sądowa od pozwu – 1.827 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa – 2.417 złotych (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.).

W niniejszej sprawie strona pozwana wniosła o nieobciążanie jej kosztami postępowania z uwagi na jej trudną sytuację finansową. W ocenie Sądu, wniosek ten nie zasługiwał na uwzględnienie z niżej podanych względów.

Stosownie do treści art. 102 kpc w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przepis ten urzeczywistnia zasadę słuszności i nie precyzując wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia Sądowi ocenę, czy w konkretnej sprawie takowe zachodzą. Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 stycznia 2012 roku, IV CZ 117/11, LEX nr 1119555 – który Sąd orzekający w niniejszym składzie w pełni podziela – podstawę do zastosowania art. 102 kpc stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Stanowią je zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Do faktów związanych z przebiegiem procesu należą w szczególności podstawa oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególna zawilość lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia – trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem. Ponadto do tej kategorii zalicza się także okoliczność, że rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na podstawie faktów ustalonych na podstawie dowodów dopuszczonych przez sąd z urzędu, jak również niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawilości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika. Z kolei fakty nie mające związku z przebiegiem procesu wyznaczane są przez sytuację majątkową i życiową strony.

Przepis art. 102 kpc powinien być zatem zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami słuszności. Ponadto, jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 23 maja 2012 roku, III CZ 25/12, LEX nr 1214589, ocena Sądu,

czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 kpc, ma charakter dyskrecyjny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy.

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie nieobciążanie strony przegrywającej kosztami procesu byłoby niezgodne z zasadami słuszności. Sprzeczne z zasadą słuszności, wyrażoną w art. 102 kpc, byłoby bowiem nie zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu na rzecz strony powodowej w sytuacji, gdy strona pozwana swoim niesumiennym i nierzetelnym postępowaniem doprowadziła do zainicjowania procesu. Z okoliczności niniejszej sprawy wynika, że Szpital (...) pomimo tego, iż wiedział o istnieniu zadłużenia nie spełnił wymagalnego roszczenia. Takie zachowanie nie zasługuje zaś na aprobatę. Dotychczasowa postawa strony pozwanej nie uzasadniała zatem zastosowania wobec niej w/w przepisu i odstąpienia od ogólnej zasady ponoszenia kosztów procesu. Ponadto podkreślić należy, że próby polubownego wyegzekwowania należności okazały się bezskuteczne. Z okoliczności sprawy wynika, że strona pozwana po otrzymaniu wezwania do zapłaty nie przedstawiła jakiegokolwiek propozycji uiszczenia zadłużenia. Mając zatem na uwadze postawę strony pozwanej, Sąd uznał, że koszty niniejszego postępowania powinny obciążyć wyłącznie stronę pozwaną, która nie regulując w terminie wymagalnego roszczenia, niewątpliwie dała podstawę do wszczęcia przeciwko niej postępowania, a przy tym wiedząc o zadłużeniu nie przedstawiła nawet żadnej propozycji spłaty tego zadłużenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz treść przepisów prawa, Sąd orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)